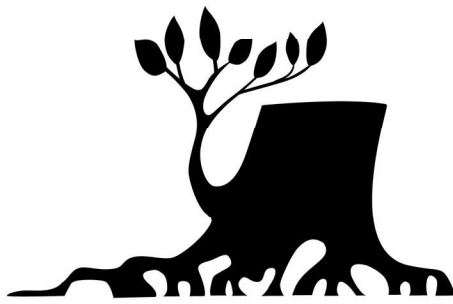


נצר סרני



עלון

3 במארס 2024

כ"ג באדר א' תשפ"ד

מספר 2219



צילום השער: אליהו מילול ז"ל
באדיבות ארכיון נצר סרני

הילדה שמחה ז"ל

נולדה: י"ט באלול תרפ"ג (31.8.1923)
הלכה לעולמה: י"ח באדר א' תשפ"ד (27.2.2024)
הובאה למנוחות: י"ט באדר א' תשפ"ד (28.2.2024)

אנו אבלים עם
אמנון, אורי

ומשתתפים בצער כל בני המשפחה



דברים לזכרה

אָמא נפרדה מאיתנו בשיבה טובה, בת מאה ויותר, כשהיא צלולה וחדה עד שעותיה האחרונות.

אָמא זכתה לחיים ארוכים, ובעיקר לחיים מלאי משמעות וערך.

תוך הפניית מבט לאחור אמרה אָמא, וחזרה ואמרה: "הקמתי משפחה, בניתי מדינה וייסדתי עם חבריי קיבוץ". וסיימה את האמירה: "מי היה מאמין?"

בפגישתנו היומית הייתה אָמא שואלת שלוש שאלות: מה שלום המשפחה, מה חדש בקיבוץ ומה קורה במדינה.

אָמא נולדה בברלין כבת יחידה. התרבות האירופאית הייתה נוכחת מאוד בביתה ונותרה חלק ממנה עד יומה האחרון: מוזיקה קלאסית, אמנות וספרות.

בהיותה בת 15 הוגלה אביה לפולין. אמה נשלחה לכלא בשל ניסיונה להבריח לו כסף. אָמא נותרה לבדה בעולם. ללא משפחה, ללא בית וללא יכולת קיום.

בנסיבות אלה עברה אָמא אל ארנסדורף ולאחר מכן אל נוינדורף – חוות הכשרה חקלאית לנוער חלוצי לקראת עלייה לישראל. שם עבדה עם חבריה והם הרגישו מוגנים באותה עת.

באפריל 1943 נשלחו כל בני הקבוצה, ואָמא בתוכם, אל מחנה ההשמדה בירקנאו-אשוויץ.

בהיותה בעלת רקע מוזיקלי בנגינת כינור הצטרפה אָמא לתזמורת הנשים שאך הוקמה. גורל חייה וחייהן של חברותיה לתזמורת הופקד בידי המנצחת הידועה אלמה רוזה. אכן, בזכותה של אלמה רוזה הצליחו נשות התזמורת לשרוד בחיים.

לפני חודשים ספורים זכתה אלמה רוזה באות המכובד "יהודי מציל יהודי", וזאת, יש לומר, ביוזמתם הברוכה והמשותפת של יואב גד וסיוון כהן שסבתא שלה, רבקה בציה, נמנתה אף היא עם תזמורת הנשים של אושוויץ.

לאחר מותה של אלמה רוזה נשלחו בנות התזמורת אל מחנה ברגן-בלזן שהיה קשה ביותר למחיה. בשנת 1945 שוחררו אסירי המחנה.

אָמא החלה מיד בניסיונות לאתר חברים וחברות מחוות ההכשרה החקלאיות טרם שליחתם אל אושוויץ. שם פגשה את אבא, ומשם החל מסע ההגשמה עליו חלמו בנערוּתם – עלייה לארץ ישראל והקמת קיבוץ.

עם הגעתם לארץ באוניית המעפילים "תל-חי" הועברו חברי הקבוצה אל קיבוץ אפיקים להכשרה,

ומשם הגיעו לפרק זמן קצר אל נחלת יהודה שבראשון לציון עד ייסוד הקיבוץ נצר סרני, כאן בחוות שפון.

לאורך שנים רבות עבדה אִמא כמנהלת מחסן הבגדים, שלימים מותג כ"חנות בגדים".

חרף המצוקות, הייסורים והזוועות שחוותה וראתה בעיניה, הייתה אִמא אופטימית וחיונית. אהבת האדם באשר הוא הייתה טבועה באישיותה. הבית היה תמיד פתוח לחברים ולמכרים.

במשך שנים אימצו אִמא ואבא למשפחה בני חברות נוער שהתחנכו בקיבוץ, תלמידי אולפן ומתנדבים מחו"ל, והקשרים עמם נמשכו לאורך שנים רבות.

הקשרים החברתיים שטוותה אִמא במהלך השנים היו רבים ומסועפים. הייתה בה יכולת מופלאה למצוא מכנה משותף ונושאי שיחה עם כל אדם, ילד, צעיר, מבוגר.

בשנים האחרונות נהגה אִמא, באמצעות הקלנועית, לטייל ברחבי הקיבוץ. התפעלותה וגאוותה מהתפתחותו, משגשוגו ומצמיחתו של הקיבוץ היו רבות.

הנה כך אמרה: "הגשמת י את כל חלומותיי"..." "המקום נהיה גן עדן".

ואני רק אוסיף שאמירה זו יכולה כנראה להיאמר רק על-ידי אדם שחוה את הגיהנום.

יהי זכרה של אִמא ברוך.

מבקש להודות בשם המשפחה, מקרב לב ובהערכה גדולה, לצוות המופלא של המרפאה: ד"ר לויץ, רינה פלטנר, שרה'לה כץ ועין-יה פסט. תודה לתרצה אדגר, למירית ארז ולאידה פלג (פפקין). תודה לדוד ברזלי, שטיפל באִמא במסירות רבה מדי יום.

תודה רבה והערכה למרים לנדגרטן, חברתה הנאמנה מאז הקמתו של הקיבוץ.

תודה ענקית למטפלת גנגה, שהיא מלאך עלי אדמות.

תודה לכל החברים שהגיעו להיפרד מאִמא.

אורי אחה



סבתא מיוחדת במינה

זכיתי בכך סבתא, סבתא מיוחדת במינה.

הסבתא שלנו הייתה הקיבוצניקית הכי עירונית שאני מכיר.
הקו המחבר בין נצר סרני, תל אביב וברלין שרטט את דמותה.
מצד אחד רכבה על אופניים עד גיל מאוחר, עבדה במסירות במחסן הבגדים המיתולוגי,
הייתה גאה בקיבוץ.

מצד שני סבתא הייתה אשת העולם הגדול, אישה של תרבות ורוח, אומנות ומוזיקה,
קונצרטים ומוזיאונים. כל אלה היו חלק משגרת חייה.

התרבות הישראלית המוחצנת לא תמיד התאימה לה, הסגנון הישראלי לא היה חלק
ממנה, אך קיבלה אותו בהכנעה.

עם זאת, למרות כל מה שעברה, סבתא הייתה נוסעת לפחות פעם בשנה לגרמניה,
לוודא שהכול בסדר בעיר והכול לשביעות רצונה.

סבתא, במהות שלה, הייתה שייכת לגרמניה הליברלית, הייתה גאה בקנצלרית מרקל,
ואולי אפילו ראתה בה את בבואתה.

אני ממש זוכר את היום שבו קלאוס ווברייט יצא מהארון ונבחר לראשות העיר ברלין,
כמה הייתה גאה בו. כאילו החזירו לה את ברלין של פעם.

וכשברלין רחוקה – סבתא מצאה את העיר תל אביב. היא ידעה בעל-פה את זמני קו
האוטובוס 157, הכירה את הנהג שלקח אותה לפחות פעם בשבוע לרחובות תל אביב
ההומים, והכירה כל סמטה ופינה: רחוב העלייה, חנויות הבגדים, כלבו שלום, המשביר,
מוזיאונים, וכמובן היכל התרבות.



אבל אהבתה הגדולה הייתה שייכת
למשפחה, לקבוצה שלה ולקיבוץ. כל
אלה היו כמעט מפעל חייה.

ימי שני ורביעי היו הימים שלי. הייתי
ישן אצל סבתא וסבא, והולך לבית
הספר עם בייגל ופסטרמה שסבתא
הקפידה לקנות מבעוד מועד.

כנכד הבכור היה ברור לי כובד הציפיות
והאחריות על הכתפיים, כחוליה
השלישית בשרשרת הדורות – הסכם
בינינו שלעולם לא נכתב או נאמר,
שאומר: אתה הסמל לניצחון הגדול.

כידוע לכם, לאורך חיי לא ממש אהבתי את התפקיד הזה שנכפה עליי, וסבתא, שהאמינה
בכל מאודה בליברליות, נתנה ואפשרה. לא כל כך היה אכפת לה מה יצא בסוף, העיקר
שיהיה לי טוב.

ביום ראשון בבוקר הייתי אצלה בחדר וסיפרתי לה שנבחרתי להיות מזכ"ל התנועה
הקיבוצית. היא כל כך שמחה בשבילי ואמרה לי כמה היא גאה בי.

סבתא הייתה אישה גאה וזקופת קומה. הזקנה לא הייתה ממש בשבילה ולמרות גילה
המופלג הקפידה על קוד לבוש, ועל מתן ראינות ארוכים בערוצי התקשורת העולמיים
שמאוד התעניינו בתופעה שנקראת הילדה שמחה.

סבתא האמינה במדינת ישראל, האמינה בקיבוץ והייתה גאה שהצליחה, יחד עם הקבוצה, להקים קיבוץ ובית בישראל.

בניגוד מוחלט לבניה, ואולי גם לנכדיה, סבתא תמיד קיבלה את החלטות הקיבוץ כלשונן, והקפידה להיות חברת הקיבוץ עם התיק האישי הרזה ביותר במזכירות. מצד שני, לא חסכה ביקורת על מדרכות לא מפולסות, על סדקים בכביש, היעדר הסדר בתכנון הקיבוץ וכמובן חוסר האסתטיקה.

סבתא לא ידעה לבשל ואף הייתה גאה בזה מאוד, מבחינתה כל הנושא הקולינרי היה בזבוז זמן.

נוחי על משכבך בשלום סבתא, תחסרי לנו. לא מעט חברים חיכו לך שם למעלה. מסרי דרישת שלום חמה לסבא אהובך.

זיכרון אחיה



הקשבה, הבנה וחיבור צאוק

סבתא,

סבתא שלי היקרה: ברלינאית שוחרת תרבות וקונצרטים, שורדת שואה, ממייסדי הקיבוץ, המנהלת המיתולוגית של מחסן הבגדים במשק, חברה, רעיה, אמא, סבתא וסבתא רבה. כל כך הרבה תארים משמעותיים לאדם אחד, ואת נעה ביניהם בנינוחות ומאפשרת לכל מפגש איתך להיות אנושי, חדש ומסקרן באופן שלא כופה את ההיסטוריה שלך עליו אלא מהדהד ושוזר אותה בו בנועם, בחוכמה, ברגישות ובהומור.

באוגוסט האחרון חגגנו לך יום הולדת 100 באירוע מרגש ומיוחד של המשפחה והחברים - אני אסיר תודה על הזכות שניתנה לי ולנו להגיד לך את רוב הדברים עוד בפניך.

סבתא, כילד אני זוכר שלכל בקשה היית נותנת מענה במסירות רבה: מאיסוף סודוקאים ותשבצים שהיית מחלצת עבורי מהעיתון, דרך תפירת בגדים, ועוד בקשות דומות. ומעל כולם - בקשות לכל מיני פריטים שילדים אוספים ופריטים שאימהות צריכות לביתן, ולך היה הכול בביתך: בתוך שקית קטנה שעטופה בשקית גדולה, במדף השני בארון מאחורי שלוש קופסאות, ואת ידעת בדיוק איפה כל דבר נמצא. ואם לא היה לך בבית הפריט המבוקש אז באחד מסיבובי הקניות שהיית עושה בראשון לציון או בתל אביב לטובת רכישות למחסן הבגדים, היית מוצאת עבורי. מסירות דומה הפגנת גם כלפי החברים שביקשו ממך מידות ומלבושים ספציפיים מהמחסן.

בילדותי העברתי אצלכם שעות על גבי שעות, ולפעמים אף מדי ערב. לימדת אותי, את יתר הנכדים וגם נין אחד לשחק שחמט. כשבגרת, משום ששנינו ציפורי לילה, היינו יושבים גם עד חצות או אף מאוחר מזה. אבא ואיטקה, שגרה מפלס מעל ביתכם, תמיד תמהו: "על מה אתם מדברים כל כך הרבה?" ואת היית משיבה במבטא יקי: "על פילחופיה..." בטון שמשתדל לתמצת את המפגש בינינו אך גם רומז על רבדים רבים שאי-אפשר להסביר במילים. ניסיתי לתת למפגש הזה מילים והבנתי שגם אני לא יכול לבטא אותן, אני רק יודע להגיד שהיו שם הרבה הקשבה, הבנה וחיבור עמוק מאוד.

ברקע של קשרנו תמיד היו חוויותייך מהשואה, נוכחות אך לא משתלטות על הקשר הפשוט בין סבתא-נכד. במהלך הצבא העמקתי יותר בסיפורך, חקרת, קראתי והבנתי שאני צריך לעשות עליו סרט. שעות רבות של ראיונות ותחקירים העברנו יחד. העבודה המשותפת על הסרט קירבה מאוד את הקשר בינינו ופתחה לנו ערוץ חדש להיכרות והבנה דרך ילדותך וחוויותייך באירופה ובראשית ימי הקיבוץ. בשנת 2017, אחרי עבודה מרובה, עשינו לסרט השקה פרטית בקיבוץ. בסיומה את התרגשת מאוד ונתת לי את המחמאה הכי גדולה שקיבלתי. אמרת: "אחרי בירקנאו אני לא יכולה לבכות, אבל אם הייתי יכולה אז הייתי בוכה".

לפני כמה חודשים פתחנו את הסרט, צילמנו שוב את סבתא ויצאנו למקצה שיפורים במטרה להעלות אותו לרשת בקרוב.

בשנים האחרונות, מאז שמשכנך עבר לבית המשפחתי וחברים רבים ויקרים מלווים אותך בזיכרון, עטפת את עצמך בחברים חדשים, צעירים ומבוגרים. בימי הקיץ שלאחר המעבר התחלת לפקוד את הבריכה ו"לזמן" לעצמך מפגשים אקראיים עם באי הבריכה שאט-אט, עם השנים, הפכו לתכופים וקרובים יותר ויותר. גם בימים שהיית יושבת במרפסת, לעיתים כשהייתי בא לבקרך התקשיתי למצוא זמן לבד איתך בגלל שצף המבקרים שבאו לדרוש בשלומך, ודרכם זכיתי להכיר בך צדדים וסיפורים חדשים. הקשרים עם החברים הוותיקים, מהקיבוץ ומחוצה לו, אלה שהיו קיימים תמיד ואלה שנרקמו בשנים האחרונות, הפעימו אותי במיוחד. עבורם, מלבד שיחות חולין אוהבות ונעימות, היו המפגשים איתך צוהר לימי ראשית הקיבוץ, לילדותם, להוריהם ולאהוביהם שאינם עוד, והיה לך ערך רב שהעיד על החיוניות והמשמעות שלך - ויעיד על כך הקהל המכובד שכאן.

סבתא, אישה חכמה בעלת זיכרון של פלדה ותמיד בסטייל, תמיד מטופחת ומושקעת, עם חוש הומור. לפני שנה בארוחות שישי כשאסתי באה אלינו היא החמיאה לך על זיכרוןך הבהיר בגיל 99 ואת, בפרצוף מופתע, השבת בשנינות: "נו אסתי, ואיך אני נראית?" והצבעת בשמחה על החולצה החדשה שגגה קנתה לך.

בתקופה האחרונה היו לנו הרבה שיחות על החיים ועל האופן בו היית רוצה שיזכרו אותך. כשדיברנו על השואה וזיכרונה, על המעשים ההרואיים שלך, של סבא וחבריים, הדגשת: "אנחנו לא גיבורים, אנחנו אנשים שעשו מעשי גבורה".

בימים האחרונים, כשהיית שקועה במכאובייך, שאלתי אותך למי את מתגעגעת, ומלבד לסבא יקירך, השבת שלהורים שלך. באותו רגע התחבר לי שהבחירה שלך לעבוד במחסן הבגדים בקיבוץ מהווה המשך לחנות הבגדים שהייתה להוריך בברלין, ואת, בפרצוף נבוך של "תפסת אותי", השבת בחיוב. לאורך חייך ניסית להימנע מלהכביד על המשפחה בסיפורייך הכואבים, רצית לאפשר לנו לחיות את החיים שלנו, שיתפת רק כששאלו. היום חשבתי על זה שגם משחק השחמט שהנחלת לילדייך ונכדייך מהווה מעין המשך של משחקי השחמט שאליהם היית הולכת עם אביך בגיל שש, כשישבת על ברכיו בזמן שהיה משחק בבית הקפה בברלין. אבל כבר לא אוכל לשאול אותך על זה כפי שנהגתי רבות עם שאלות דומות בעבר.

אני מבקש להגיד תודה ענקית לגגה היקרה, המטפלת של סבתא. גגה - את טיפלת בסבתא במסירות אין-קץ, כאילו הייתה אמך. קנית לה בגדים חדשים כשהיית בחופשות, הלבשת ואיפרת אותה באהבה למיטב האירועים והראיונות. שמחת בה וצחקת איתה. היה לך קשר קרוב ומיוחד, וסבתא סמכה עלייך והרגישה בטוחה איתך. זה אפשר גם לי ולמשפחה להיות רגועים ובטוחים. תודה רבה.

סבתא, נשארתי צלולה ופיקחת עד אחרון ימיך, כפי שאמרת: "הכי חשוב שהראש עובד". אני מלא תודה על הזכות שניתנה לי לגדול ולהתעצב לצידך ובדמותך במשך שלושים שנה. את תחסרי לי מאוד. הסיפורים והחוויית של שנינו שביקשת שאנצור בליבי יהיו שם תמיד, ועוד זיכרונות יקרים.

אוהב אותך מאוד סבתא, נוחי בשלום.

אסתי



"את האמת תחקור, את היפה תאהב, אל הטוב תשאף ואת האיטב עשה"

הילדה שמחה, ממייסדי קיבוץ נצר-סרני, הלכה לעולמה ביום 27.2.2024.

איך מסכמים במילים ספורות חיים של אישה בת למעלה ממאה, שעברה רבות בחייה? אישה שהייתה פעילה, אשת תרבות, אשת עקרונות, אשת שיח מרתקת? משימה כמעט בלתי-אפשרית... אך ננסה.

הילדה שמחה ז"ל, בתם של זיסל/סוזנה (לבית פולר) ודוד (לבית גרינבאום), נולדה ב-31.8.1923 בברלין. לאביה הייתה חנות למגבות ולכלי מיטה, ומצבה הכלכלי של המשפחה היה טוב עד עליית היטלר לשלטון, אז התחילה רדיפת היהודים בגרמניה.

בשנת 1933 נאלצה הילדה לבחור בבית ספר תיכון יהודי, ועברה מבית הספר הנוצרי שבו למדה לבית הספר ע"ש משה מנדלסון שבברלין.

בכניסה לבית הספר התנוסס המוטו "את האמת תחקור, את היפה תאהב, אל הטוב תשאף ואת המיטב עשה", והילדה נהגה לספר שאימצה אותו כמוטו שעל-פיו נהגה לאורך חייה.

הילדה גדלה בבית ציוני ושוחר תרבות, והייתה חניכת מועדון הספורט היהודי "בר-כוכבא". באותה תקופה למדה לנגן בכינור אצל מורה פרטי.

בשלב מאוחר יותר החלה להיות פעילה בתנועת "מכבי הצעיר" ועברה עם חבריה לתנועה להכשרה חקלאית בחוות ארנסדורף שבגרמניה.

בספטמבר 1941 סגרו הנאצים את ההכשרות בגרמניה, והילדה עברה עם קבוצת ההכשרה שלה לחוות נוינדורף.

באפריל 1943 היא נלקחה למחנה הריכוז וההשמדה אושוויץ-בירקנאו, שם הייתה בתזמורת הנשים - סיפור ענק שיש לספרו בפני עצמו.

בנובמבר 1944 הועברה למחנה הריכוז ברגן בלזן.

לאחר השחרור מהמחנות הכירה הילדה את פיזה (ארנסט-עזריאל) שמחה, בעלה לעתיד. בשנת 1946 עלו הילדה ופיזה לפלשתינה באונייה "תל-חי".

הם הצטרפו להכשרה בארץ בקיבוץ אפיקים, שם נולד אמנון, בנם הבכור. משם עברו אל נחלת יהודה ולאחר כשנה עלו על הקרקע כאן, עם שאר המייסדים. בקיבוץ נולד בנם השני, אורי.

הילדה עבדה בקיבוץ באקונומיה, במחסן הבגדים של המבוגרים, ואחר-כך ב"חנות הבגדים". תרבות המוזיקה ליוותה אותה עד סוף ימיה.

בנצר סרני נולדו לזוג שמחה נכדים ונינים, וכיום הם שבט גדול בקיבוץ.

מוטו נוסף שהילדה אימצה היה של איש הספר והוגה הדעות, יוהאן וולפגנג פון גתה, שהיא כה העריצה: "אין האדם יכול תמיד להיות גיבור, אבל הוא תמיד יכול להיות אדם" (גתה), ועל-פיו כתבה את השיר "ארבעים שנה", שתרגם יוסף אחאי - שיר שנתן השראה למחזה "אדם בכל מצב" שהוצג בקיבוץ לרגל שבעים שנה לשחרור ממחנות הריכוז (את המחזה כתבה וביימה ענבל גנצר, ועל הניהול וההפקה היו מושיק לין, חנה פיין שרייבמן ולדה קציר).

צוות הארכיון שולח תנחומים למשפחת שמחה.

יהי זכרה ברוך!

צנת אופיר, ארכיון קיבוץ נצר סרני

פרידה מחברתנו הילדה שמחה ז"ל

הילדה נולדה בברלין ב-31.8.1923, וזכתה לאריכות ימים.

לאחרונה אמרה לי שהקיבוץ והמשפחה – זו הנקמה הגדולה ביותר שלה בנאצים.

לא ארחיב מילים על קורותיה, רק אציין מספר נקודות:

באוקטובר 1940 החליטה להצטרף לקבוצת הכשרה בארנסדורף, למרות שכבר היה בידיה אישור לצאת את גרמניה לאנגליה.

באפריל 1943 נשלחה אל מחנה ההשמדה אושוויץ בירקנאו ושרדה בזכות היותה נגנית כינור, מה שזיכה אותה להיות חלק מהתזמורת של אלמה רוזה.

לאחר השחרור הצטרפה לקיבוץ בוכנוולד בגרינגסהוף, הכירה את פיזה, לימים בעלה ואבי ילדיה, וזכתה להיות בקבוצת המייסדים של קיבוץ בוכנוולד - נצר סרני.

בשנים האחרונות הינו נפגשים באופן קבוע בהרצאות בימי רביעי, אליהן הייתה מצטרפת בקביעות, מגלה עניין רב ותמיד מאירה הערות על התוכן ומחלקת מחמאות למרצה.

הילדה ניחנה בסקרנות ובידע בלתי-נדלה, עם זיכרון פנומנאלי ובהירות מחשבה עד יומה האחרון.

יהי זכרה ברוך.

י'אב ארְג'ית

יתד איתן, נצר לחיים

היינו שותפים למסע החיים שלך.

מסע ארוך ורב-תפוכות, אבל להווה ידוע – החיים הם לא לכל החיים.

אני שמח שיצא לי להכיר וללוות במשך שנים רבות את הילדה שמחה לבית גרינבאום.

עם השנים הזדמן לנו לשוחח לאורך שעות רבות. אהבתי את השיחות בינינו.

אהבתי לשמוע את הסיפורים ולדעת שעל הראש, על הזיכרון, של הילדה – אפשר תמיד לסמוך.

אבל לא רק על הראש...

הילדה הייתה נערה מחוננת, בת מסורה ונאמנה, חברת-אמת ופרטנרית נפלאה לחיים ולסובבים אותה.

הילדה הייתה ראש השבט לבית שמחה, יתד איתן, נצר לחיים.

יהיה זכרה ברוך, וצרוך בצרוך החיים אתנו לעד.

י'אב ג'ז

peš akab 'e - אהוז הרברט ג'רולדז, האזריק שק,

אב כל חברי ההכשרות וזור ההאשק

ב-20 באפריל 1985 התקיים בנצר סרני מפגש של חברי ההכשרות בגרמניה,
לרגל מלאות ארבעים שנה לשחרור מהמחנות.
במפגש קראה הילדה שמחה שיר שחיברה (בתרגומו של יוסף אחאי)

ארבעים שנה / הילדה שמחה

עין המציק פקוחה, משגחת
עלינו לא הפילה פחד.
בסתר "כתיבה" קיימנו,
איש-איש את חברו ניחמנו.

ובני, נכדי, כי ישאלני
לא יבצר ענות ממני.
הנה רעיי, הבט נא בם:
הם במבחן עמדו כולם.

המדריכים עמדו בפרץ,
תמיד הושיטו יד עוזרת.
היינו משפחה אחת,
וכך ניצבנו לבלי חת.

כיום בחוג נחוג יחדיו,
ידענו סבל לא לשווא.
על פתרונו בא החלום:
אנחנו בני חורין כיום.

תוך ארבעים שנה אנחנו
בארץ דף חדש פתחנו.
הגדם ששרד הפריח
הצמיח נצר - והצליח.

ובספרנו עברנו
נישא נא בגאון דברנו:
גיבור אמת יוכר לא רק בקרב -
גיבור -
מי שנשאר אדם
בכל מצב.

מי מלל, מי פלל
אך הנס התחולל,
ומקץ שנות ארבעים
שוב אנחנו מתראים.

נטשנו בית הורים בעיר
יצאנו לשדה, לניר,
כשעל מצחנו טל הנוער
ובלבבנו - זוך וטוהר.

רצון אדיר, רעיון נשגב
אז פעמו בכל לבב.
חברנו יחד, ובתום
נשארנו ככה עד היום.

תורה, שירה, חיי עמל
והשתלבות בתוך הכלל,
לפעול, לגאול ולהיגאל,
לבנות את ארץ ישראל.

בברית רעים חברנו יחד
החבצלת הפורחת
ונס ציון - וכך לוכדנו,
ובמצוקה בעוז עמדנו.

"התקווה" ו"שלשלת" שרנו
וב"תחזקנה" התגברנו,
בתפילה זכה, נוהרת,
על כל שעה מרה, קודרת.
מפת עוניו היה גורע
חבר רעב לאח, לרע.
הוא לא גרע ממנו עין
לצמאו השקהו מים.

